خاورمیانه

بحران مصر و سعودی اوج می‌گیرد

آیا سیسی هوای ناصر کرده است؟

پس از رای هفته گذشته مصر به پیش‌نویس طرح روسیه در شورای امنیت برای حل بحران سوریه، ۲ کشور برای اولین بار در تاریخ مناسبات نظامی‌شان- پس از فروپاشی اتحاد شوروی- رزمایشی مشترکی در خاک مصر با مشارکت کماندوهای چتربازشان برگزار کردند. داستان پیغام‌ها و مذاکرات قاهره و مسکو به زمان سفر ۳ سال پیش رئیس‌جمهور عبدالفتاح السیسی به روسیه باز می‌گردد که رسانه‌ها و مراکز مطالعاتی غربی آن را در جمله «السیسی تخم‌مرغ‌هایش را در یک سبد نمی‌چیند» خلاصه کردند، تا بگویند قاهره به یک پیمان منطقه‌ای با عربستان و آمریکا اکتفا نمی‌کند، بلکه تلاش می‌کند، با طرف‌های دیگر نیز مناسباتی برقرار کند. مرور تاریخ معاصر مصر در برهه‌ای مناسبات گسترده دولت پان عربی جمال عبدالناصر با بلوک شرق را بازگو می‌کند اما آیا سیسی هوای ناصر را کرده است؟ به گزارش مشرق، هنگامی که قاهره به پیش‌نویس طرح روسیه درباره سوریه رای داد، عربستان و قطر خشمگین از این موضع‌گیری با قاهره تماس گرفتند تا به مسؤولان مصری تغییر رویکرد سیاست‌های خارجی و عدم نزدیکی به روسیه را گوشزد کنند. رزمایش دیروز مصر با روسیه و تغییر سیاست خارجی قاهره در قبال بحران سوریه، طبعا در ائتلاف سعودی در یمن، دریای سرخ و خلیج‌فارس نیز شکاف ایجاد می‌کند که این مایه عصبانیت سعودی‌ها شده است. عربستان تلاش کرد با مبالغ کلان و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ، مصر را در برابر تغییر موضع در پرونده سوریه اغوا کند اما با شکست بزرگی مواجه شد. بحران چنان بر روابط ۲ کشور حاکم شده که شاید از عصر عبدالناصر بی‌سابقه باشد. در حالی که همین ۳ ماه پیش در ماجرای واگذاری جزایر مصری در دریای سرخ، ژنرال السیسی جلوی سلمان، شاه عربستان کرنش می‌کرد و او را پدر جهان عرب می‌خواند اما حالا رسانه‌های مصری به دستور او، سلمان را حامی تروریست‌ها معرفی می‌کنند. افزایش تنش در روابط قاهره و ریاض به حدی رسیده است که مؤسس جنبش کفایه و نماینده پارلمان مصر در گفت‌وگو با تسنیم حتی از احتمال قطع روابط دیپلماتیک قاهره با ریاض خبر داد و آن را به نفع جهان عرب دانست. دیروز نیز روزنامه عکاظ چاپ عربستان از تشدید تدابیر امنیتی در اطراف ساختمان سفارت سعودی در قاهره خبر دادند که چگونه نهادهای امنیتی و خودروهای سازمان امنیت مرکزی مصر به بهانه تدابیر پیشگیرانه برای حفظ امنیت سعودی‌ها این سفارت را محاصره کرده‌اند. اگرچه عکاظ مدعی است که شایعات هرگز به روابط برادرانه و تاریخی میان ۲ کشور برادر ضربه نخواهد زد اما به گزارش یک رسانه فلسطینی، رژیم سعودی و چند کشور عربی به دنبال ضربه زدن به امنیت و ثبات مصر به سبب همراه نشدن با آنها در جنایات‌شان علیه سوریه هستند. هفته‌نامه المنار نوشت که مقامات ریاض چندین روز است در نشست‌های محرمانه با شیوخ شورای همکاری خلیج‌فارس به دنبال توافق برای برداشتن گام‌هایی برای مجازات مصر هستند.

چهارگوشه

تعلیق همکاری اسرائیل با یونسکو

به دنبال محکومیت اقدامات رژیم صهیونیستی در قدس اشغالی توسط شورای یونسکو، این رژیم همکاری‌هایش را با سازمان علمی، فرهنگی و تربیتی سازمان ملل به حالت تعلیق درآورد. اکثریت ۵۸ کشور عضو یونسکو روز پنجشنبه گذشته هرگونه ارتباط مسجدالاقصی با یهودیان را رد کرده و آن را متعلق به مسلمانان دانسته بودند. نفتالی بنت، وزیر آموزش رژیم صهیونیستی به خاطر رای یونسکو در عدم ارتباط یهودیان با «مسجدالاقصی» همکاری با این سازمان را به حالت تعلیق درآورد.

■■■

پیشروی ارتش در شمال و جنوب حلب

عملیات ارتش سوریه در جبهه حلب در ۲ محور شمالی و جنوبی با آزادسازی مناطق جدید ادامه دارد. نیروهای ارتش موفق شده‌اند در محور شمالی حلب مدرسه کشاورزی و مناطق المجبل، کتله الروافع، الهنکارات و المعامل را آزاد کنند. اما در محور جنوبی عملیات نظامی ارتش سوریه بر منطقه «الشیخ السعید» متمرکز است که هدف آن پیشروی به سمت منطقه و محله المرجه است در جریان نبردهای رخ داده در این منطقه نیز تعدادی از عناصر مسلح کشته و زخمی شده و شماری نیز به اسارت درآمدند.

گسترش زنجیره امنیتی شرق در مقابل توطئه آشوب جهانی غرب از مدیترانه تا پاسیفیک

کمربند جهانی پدافند ضد آمریکایی

روز گذشته روسیه و مصر نخستین رزمایش مشترک خود پس از فروپاشی شوروی را تحت عنوان «حافظان دوستی ۲۰۱۶» برگزار کردند. در این رزمایش ضدتروریستی در مصر مجموعا ۱۵ بالگرد و هواپیمای جنگی به علاوه ۱۰ واحد فناوری ارتش و ۶۰۰ کماندوی چترباز شرکت داشتند. وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «برای نخستین‌بار در تاریخ، یک بخش نظامی روسیه با تجهیزات فناوری و نظامی در یک رزمایش مشترک بین‌المللی در آفریقا شرکت کرده است». واحدهای عملیاتی مخصوصی در ارتش هر دو کشور برای شرکت در رزمایش‌ها در شرایط آب‌وهوایی گرم تشکیل شده و نظامیان روس و مصری به طور مشترک نحوه مقابله با نبردها در شرایط بیابانی مثل کشور مصر را آموزش دیدند. این رزمایش چندان بزرگی نبود اما پیامدهای بسیار بزرگی بر روند تقسیم قدرت در جهان خواهد داشت. حکومت مصر طی ۴ دهه گذشته بویژه پس از پیمان ننگین کمپ دیوید و صلح با اسرائیل- سگ هار آمریکا در خاورمیانه- به یکی از دست‌نشانده‌های اقماری واشنگتن در جهان عرب تبدیل شده بود. تنها طی ۲ دهه اخیر ارتش مصر پس از رژیم صهیونیستی، بیشترین کمک نظامی آمریکا به یک کشور خارجی را به ارزش بیش از یک‌میلیارد دلار دریافت می‌کرد. ویکتور بارانتس، مفسر نظامی نزدیک به کرملین در مصاحبه با رادیو اسپوتنیک، اهمیت مانور تفنگداران دریایی روسیه با همتایان مصری‌شان را کمتر از استقرار پایگاه هوایی «حمیمیم» و پایگاه دریایی دائمی در «طرطوس» سوریه نمی‌داند. البته او همچنان ایران را مهم‌ترین شریک راهبردی و ژئوراهبردی روسیه در منطقه‌ای می‌داند که بوی باروت در آن اوج می‌گیرد. از طرف دیگر پس از دیدارهای سه‌گانه پوتین و اردوغان در ماه گذشته همگرایی مسکو و آنکارا در مسائل امنیتی به سطحی فراتر از تعارف زدن پایگاه اینجرلیک مورد استفاده آمریکا و ناتو به روس‌ها رسیده و به احتمال زیاد نه فقط این همگرایی بر حل بحران سوریه تاثیرگذار خواهد بود، بلکه ممکن است به پایان رسمی همکاری ترکیه و ناتو نیز منجر شود. در دیدار هفته گذشته پوتین و اردوغان در استانبول، بحث فروش سامانه‌های دفاع هوایی روسیه و طبیعتا پیشرفته‌ترین آنها یعنی اس۴۰۰ به ترکیه مطرح شد. فرانتس کلینتسیویچ، معاون اول کمیسیون دفاعی و امنیتی شورای فدراسیون روسیه نیز احتمال این موضوع را رد نمی‌کند اگرچه تأکید دارد آمریکا از هیچ تلاشی برای ممانعت از این کار فروگذار نخواهد کرد. به گزارش خبرگزاری اینترفاکس، او نوشته است: «موضوع فروش سامانه‌های دفاع هوایی روسیه به ترکیه از حیث نظری ممکن است، زیرا ترکیه کشوری مستقل است. بعید نیست که با توجه به تیره شدن روابط ترکیه با آمریکا، دولتمردان ترکیه این مساله را بررسی کنند و گفت‌وگوهایی انجام دهند اما با قاطعیت می‌گویم آمریکایی‌ها هر کاری خواهند کرد تا این اتفاق رخ ندهد».

به عبارت دیگر اردوغان اگر بخواهد کشورش را از منجلاب تروریسم تکفیری ساخته و پرداخته غرب بیرون بکشد، چاره‌ای جز این ندارد که از زیر یوغ نظامی غرب هم بیرون آید تا از شر کودتاها و شورش‌های داخلی آتی در امان بماند. همچنین سال گذشته میلادی وزارت شورای تدارکات دفاع هند با خرید ۵ سامانه موشکی اس۴۰۰ موافقت کرده بود، حتی رایزنی‌های پنهان باراک اوباما در سفر به دهلی‌نو برای منصرف کردن هندی‌ها از این تصمیم نیز نتوانست کاری از پیش ببرد. به گفته مقامات کرملین، مسکو از پیشنهاد خرید سامانه اس۴۰۰ توسط دهلی‌نو استقبال کرده است. قرار است ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند در نشست هفته آینده سران کشورهای بریکس در ایالت گوا در جنوب غرب هند، قرارداد فروش سامانه اس۴۰۰ را به امضا برسانند. مجهز شدن هند به اس۴۰۰ بدین معنی است که یکی دیگر از کشورهای بزرگ آسیا و جهان، سامانه پدافند راداری خود را نیز با مدل روسی تطبیق می‌دهد که به احتمال قوی هند را در آینده به جای خریدهای نظامی راهبردی از غرب بویژه آمریکا، مشتری موشک‌ها و جنگنده‌های روسیه خواهد کرد. از آنجا که سامانه راداری پیشرفته مورد استفاده در اس۳۰۰ و اس۴۰۰ امکان تعامل دفاعی بین کشورهای مجهز به آنها را فراهم می‌کند می‌توان پیش‌بینی کرد در آینده نزدیک یک سامانه پدافندی مشترک ضدآمریکایی در طول و عرض آسیا مستقر خواهد شد.

اما موضوع به همین‌جا ختم نخواهد شد و فراگیری این سامانه پدافندی پیوسته شرقی حتی ممکن است به تغییر تعاریف ژئوپلیتیک بینجامد به طوری که ترکیه از قلمروی شرقی اروپا دوباره به بخشی از آسیا تبدیل شود یا مدیترانه شرقی و شرق اروپا چون شبه‌جزیره بالکان و یونان پیوندهای تاریخی، قومی، فرهنگی و مذهبی خود را در امنیت آینده‌شان لحاظ کنند و سیاست بازگشت به شرق را در پیش بگیرند. زمینه نفوذ این روند در شمال آفریقا هم کاملا مشهود است. در ماه‌های اخیر چینی‌ها مبالغ بسیار هنگفت‌تری از کمک‌های سالانه یک و نیم میلیارد دلاری آمریکا به ارتش مصر را به ژنرال السیسی پیشنهاد داده‌اند و روس‌ها هم که با مانور نظامی روز گذشته دوباره همکاری نظامی قدیمی‌شان در عصر شوروی را با قاهره از سر گرفته‌اند. با توجه به همگرایی همیشگی الجزایر با محور ضدغربی خاورمیانه و نزدیک‌تر شدن تونس پساانقلاب به این محور، همچنین بلاتکلیفی سودان شمالی با سابقه نزدیک ضدامپریالیستی حکومت بشیر و فقدان یا ضعف حاکمیت مرکزی در لیبی و مالی، محتمل‌ترین تحول ممکن در شمال آفریقا، گرایش امنیتی به سوی محور آسیایی است. در سوی دیگر آسیا در فیلیپین، اندونزی و تایلند نیز شاهد موج جدیدی از میل به استقلال حکومت‌ها از نفوذ استعماری آنگلو-آمریکایی هستیم و این روند همراه با توسعه روابط نظامی و تجاری این کشورها با چین، مطمئنا ویتنام، کامبوج و میانمار را هم به فکر بازگشت به بلوک سوسیالیسم در هندوچین خواهد انداخت که البته در آن نظریه کاربردی حاکمیت مرکزی قوی در قالب یک پیمان امنیتی جمعی کارا جایگزین نظریه شکست‌خورده سوسیالیسم جهانی خواهد شد.

ضمنا از تسلط نسبی سیاست و گفتمان ضدیت با آمریکای شمالی در اغلب دولت‌ها یا جوامع آمریکایی لاتین نمی‌توان چشم‌پوشی کرد.

همه این حقایق در کنار هم و در جهان پرهرج و مرج و تروریسم‌زده امروز، چشم‌اندازی را در مقابل ما می‌گشاید که کشورهایی بی‌اعتماد به هژمونی غرب به گستره تقریبا نصف کمربند کره خاکی را در قالب سامانه‌های دفاعی یا دکترین‌های امنیتی مشابه کنار هم قرار می‌دهد. این به معنای برتری عملگرایی امنیتی شرقی در مقابل توطئه آشوب جهانی غربی است که توسط راکفلرها طراحی شده بود تا آمریکا با وجود افول اقتصادی و نظامی‌اش بتواند در جهان تفرقه بیندازد و همچنان به حکومت تک‌قطبی خود ادامه دهد.

اما امروز به نظر می‌رسد سامانه‌های به هم پیوسته راداری- موشکی روسی، گستره‌ای به مراتب وسیع‌تر از جهان را علیه هژمونی هوایی آمریکا و ناتو پوشش خواهند داد. البته این به خودی خود موضوعی جدید نیست و مواجهه هژمونیک اتحاد جماهیر شوروی با ایالات متحده آمریکا از نخستین روزهای جنگ سرد پس از هماوردی هسته‌ای، در سطح جنگ متعارف بر پایه اصل مزیت موشکی بلوک شرق در مقابل مزیت هوانیروز سلطه غرب استوار بود. در خلال این سال‌ها و حتی پس از فروپاشی بلوک شرق نیز این دو روند به حرکت تکاملی خود ادامه داده‌اند. همان‌طور که جنگنده‌ها و بمب‌افکن‌های راهبردی آمریکایی و ناوبری آنها پیشرفته و پیشرفته‌شده‌تر شده‌اند، سامانه‌های موشکی پدافندی و هجومی طرف مقابل نیز در برد و دقت و پوشش راداری و ماهواره‌ای تکامل بیشتری یافته‌اند.

در واقع ضرورت واکنش به تحولات شتابان جوامع بشری در عصر انفجار اطلاعات، مزیت هژمونیک ناوهای غول‌پیکر اما کند آمریکایی را کمرنگ کرده است ضمن اینکه ژست دموکراتیک غرب نیز اجازه دخالت‌های اشغالگرانه کمتری را به واسطه نیروهای زمینی و دریایی‌اش می‌دهد.

از طرف دیگر آمریکا هرگز از برتری تهاجمی هوایی خود به واسطه اسکادران‌های گرانقیمت و بسیار پیشرفته‌اش به عنوان عامل اصلی هژمونی جهانی نظامی‌اش در دهه‌های اخیر نخواهد گذشت و عملا از تحویل سامانه‌های هدایتی جنگنده‌های فروخته شده به هم‌پیمانانش خودداری می‌ورزد. تمام هواپیماهای نظامی و مسافرتی ساخت آمریکا و اروپای غربی مجهز به سامانه هدایت خودکار یا اتوپایلوت هستند که اتاق فرمان آن در کنترل ناتو و پنتاگون است. پس برای کشورهای مستقل چاره‌ای باقی نمی‌ماند که به جای برخورداری از مزیت هوایی غربی دست‌کم امکان مقابله به مثل با آن را از طریق سامانه‌های پدافند موشکی شرقی پیدا کنند که دست و دلبازانه برای شکستن سلطه غرب به آنها فروخته می‌شود.

پازل

سیا در تدارک حمله سایبری علیه روسیه

مقام‌های اطلاعاتی آمریکا به تلویزیون ان‌بی‌سی‌نیوز اعلام کردند دولت باراک اوباما در تدارک یک حمله سایبری مخفیانه علیه روسیه است. این حملات در صورت وقوع، پاسخ واشنگتن به ادعاها درباره دخالت ادعایی روسیه در فرآیند انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا خواهد بود. کاخ سفید شنبه هفته گذشته رسماً دولت روسیه را به سرقت و افشای ایمیل‌های کمیته ملی حزب دموکرات و برخی از دیگر نهادها و افراد آمریکایی متهم کرد.

اعتراف سعودی به نقش خود در جنایت صنعا

عربستان: اشتباهی زدیم!

عربستان سعودی که مدعی بود شنبه گذشته اصلا حمله‌ای به نزدیکی محل برگزاری جلسه ختم پدر یکی از مسؤولان یمنی در صنعا نکرده است، سرانجام به این جنایت خونین اعتراف کرد. براین اساس، هیات تحقیق درباره این حمله، دیروز در بیانیه‌ای اعلام کرد این تیم با بررسی شواهد و مدارک موجود به این نتیجه رسید که یک طرف یمنی به مرکز عملیات هوایی ائتلاف، اطلاعات نادرستی مبنی بر حضور گروهی از فرماندهان مسلح حوثی‌ها (انصارالله) در محل مشخصی از صنعا داد و خواستار بمباران فوری آن شد. این بیانیه در ادامه برای اشتباه جلوه دادن این عملیات افزود که مرکز عملیات هوایی بدون هماهنگی با فرماندهان ائتلاف دستور حمله به این محل را صادر و یکی از هواپیماهای جنگی اقدام به حمله به این محل کرد. این بیانیه در تلاش برای کم نشان دادن شمار قربانیان این جنایت که حدود یکهزار شهید و مجروح است، افزود: این حمله منجر به کشته و زخمی شدن شماری از افراد حاضر در این محل شد و باید اقدام‌های قانونی ضد عاملان این حادثه انجام شود. این هیات موسوم به «تیم ارزیابی حوادث مشترک» که ائتلاف متجاوز سعودی آن را تشکیل داده است، خواستار پرداخت غرامت به خانواده‌های قربانیان این حادثه جنایی شده است. ائتلاف عربستان پیش از این در تلاش برای گمراه کردن افکار عمومی ادعا کرده بود که احتمالا این حادثه بر اثر انفجار بمب و نه حمله هوایی روی داده است. هر چند در گزارش این هیات تحقیقاتی ادعا شده است یک طرف یمنی اطلاعات نادرستی درباره محل بمباران داده است ولی در واقع این آمریکا است که از ائتلاف متجاوز سعودی علیه یمن پشتیبانی نظامی می‌کند و اطلاعاتی را درباره اهداف حملات به آن ارائه می‌دهد. از این‌رو ناظران تأکید می‌کنند این اعتراف دیرهنگام عربستان سعودی به دست داشتن در جنایت صنعا تحت فشار دولت کاخ سفید صورت گرفته است تا بدین ترتیب دولت اوباما خود را از نقش‌آفرینی در این بمباران وحشتناک که با بمب‌های مارکدار آمریکایی انجام شد، تبرئه کند. در این میان، رئیس‌جمهوری آمریکا که کشورش روز پنجشنبه مستقیما وارد جنگ علیه یمن شده است، در نامه‌ای به کنگره اعلام کرد حمله پنجشنبه ارتش آمریکا به مواضعی در خاک یمن «دفاع از خود بوده»(!) و واشنگتن آماده عملیات نظامی بیشتر در این کشور است.

هک شدن صفحه هیلاری در ویکی‌پدیا

ترامپ: قربانی بزرگ‌ترین ترور سیاسی تاریخ هستم

رالی کثیف رسوایی نامزدهای ریاست‌جمهوری آمریکا همچنان با شتاب ادامه دارد. پس از افشاگری‌های اخلاقی چندگانه درباره ترامپ بویژه انتشار اعترافات چند زن در روزنامه واشنگتن‌پست مبنی بر اینکه نامزد جمهوری‌خواهان در سال‌های پیش به آنها آزار جنسی رسانده، او خود را قربانی بزرگ‌ترین پروژه تخریب سیاسی در تاریخ آمریکا خوانده است. ترامپ اتهام‌های وارده را به طور صددرصد رد کرده و گفته اینها بخشی از یک برنامه برای تخریب او است. مایک پنس، معاون او گفت: «ماشین سیاسی کلینتون» از دروغ‌ها و افتراها برای منحرف کردن اذهان از مسائل واقعی استفاده می‌کند. اما افشای سوابق رفتار و گفتار ترامپ شانس کمی برای دفاع از خود نزد افکار عمومی باقی می‌گذارد و همین باعث شده در فاصله ۳ هفته تا انتخابات ریاست‌جمهوری، نامزد جنجالی که دیگر حمایت کامل حزب جمهوری‌خواه را هم پشت سر خود ندارد در چند ایالت کلیدی با فاصله از رقیب دموکرات عقب بیفتد. در مقابل هیلاری کلینتون هم از رسوایی‌ها در امان نیست و نگران به انتظار موج افشاگری‌های آتی ویکی‌لیکس درباره خود نشسته است. به گزارش دیلی‌تایمز، اخیرا درگاه مربوط به هیلاری کلینتون در دایره‌المعارف مجازی ویکی‌پدیا هک شده و تصویر او با تصاویری برهنه جایگزین شده که مردم را به رای دادن به ترامپ دعوت می‌کنند. در مقاله‌ای که در روز ۱۳ اکتبر توسط ستاد انتخاباتی حزب دموکرات‌ها منتشر شده بود، تصویری از اندام برهنه یک زن پدیدار شد. هکرها زیر این عکس نوشته بودند: «اگر هیلاری کلینتون رئیس جمهور آمریکا شود باید منتظر وقوع جنگ هسته‌ای بود و همسر او نیز تجاوز به زنان و کودکان را ادامه خواهد داد».

بین‌النهرین

تهدیدهای اردوغان درباره موصل

حکیم: صبر ما را آزمایش نکنید

تحولات میدانی نشان می‌دهد حمله سراسری به شهر موصل بزودی آغاز می‌شود؛ نیروهای ائتلاف بین‌المللی حمله هوایی به مواضع تروریست‌های داعش در اطراف موصل را تشدید کرده‌اند و ارتش عراق از محورهای شمالی و شرقی به‌سمت این شهر در حال پیشروی است. اصرار ترکیه به مشارکت در آزادسازی موصل با مخالفت شدید دولت مرکزی عراق مواجه شده است؛ مقام‌های ارشد ۲ کشور طی روزهای گذشته بر سر این موضوع جدال لفظی سختی با هم داشته‌اند. وزارت خارجه عراق روز پنجشنبه با احضار مجدد سفیر ترکیه در بغداد، در پیامی تند و شدیداللحن به اظهارات و مواضع رجب طیب اردوغان واکنش نشان داد. در این میان، وزیران خارجه کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس با حضور همتای ترکیه‌ای‌شان، روز پنجشنبه نشستی را با محور سوریه و عراق برگزار کردند. وزیران خارجه ترکیه و سعودی در پایان این نشست مدعی شدند مشارکت نیروهای الحشدالشعبی (بسیج مردمی عراق) در عملیات آزادسازی موصل، فاجعه‌بار خواهد بود! در همین ارتباط عمار حکیم، رئیس ائتلاف ملی عراق گفت: چه کسی به شما حق قیمومیت بر عراق و مردم این کشور را داده است که جلسه‌ای را برای بررسی اوضاع عراق بدون حضور عراقی‌ها برگزار کنید. وی از کشورهای شرکت‌کننده در نشست ریاض خواست آزمودن صبر عراقی‌ها را کنار بگذارند، زیرا صبر آنها حد و اندازه‌ای دارد. از سوی دیگر، حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق نیز با ابراز تعجب از دخالت‌های عربستان و ترکیه در امور داخلی عراق با نزدیک شدن عملیات آزادسازی شهر موصل از سیطره گروه تروریستی داعش، گفت: وقتی داعش وارد عراق شد و شهرهای ما را ویران کرد، کجا بودید؟ العبادی تاکید کرد: این دخالت آنها مشکوک و غیرقابل قبول است و اجازه آن را نخواهیم داد. می‌خواهیم سرزمین خود را آزاد کنیم و نباید در امور داخلی ما دخالت کنید. این در حالی است که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه بار دیگر بر مشارکت ارتش کشورش در عملیات نیروهای عراقی علیه داعش در موصل اصرار کرد. اردوغان روز جمعه تهدید کرد اگر دولت عراق و ائتلاف بین‌المللی با حضور کشورش در عملیات آزادسازی موصل مخالفت کنند، نقشه‌های جایگزین توسط آنکارا اجرا خواهد شد. برآورد می‌شود حدود ۲ هزار نظامی ترکیه در منطقه خودمختار کردستان عراق و نزدیک موصل حضور دارند و طبق برخی گزارش‌ها قرار است تعداد آنها افزایش یابد. در همین راستا، محمد کیانی، مسؤول نهاد رهبری جبهه دموکراتیک مردمی در منطقه کردستان اعلام کرد ترکیه یک هفته پیش یک پایگاه جدید در منطقه العمادیه در استان دهوک ایجاد کرده است.

■■■

توافق عربستان و آمریکا برای خروج امن تروریست‌ها از موصل

همزمان با این سنگ‌اندازی دولت اردوغان در مسیر عملیات موصل، یک منبع نظامی دیپلماتیک در مسکو فاش کرد آمریکا و عربستان توافق کرده‌اند عناصر گروه تروریستی داعش بتوانند- پیش از آغاز عملیات آزادسازی شهر موصل در شمال عراق- در سایه امنیت از این شهر خارج شده و به سوریه بروند. این منبع تصریح کرد: طرح آمریکا و عربستان شامل انتقال عناصر داعش از موصل به سوریه است و بیش از ۶ هزار نفر از عناصر این گروه از شهر موصل به مناطق شرقی سوریه منتقل خواهند شد تا در عملیات هجومی بزرگی با هدف تصرف دو شهر دیرالزور و تدمر شرکت داشته باشند.

■■■

حمله به عزاداری شیعیان در بغداد

در تحولی دیگر در عراق، روز شنبه انفجار در یک مجلس عزاداری شیعیان در منطقه شعب در بغداد، دست‌کم ۳۱ کشته برجای گذاشت. طبق این گزارش، یک عامل انتحاری وابسته به داعش مواد منفجره همراه خود را در یک مجلس عزاداری منفجر کرد که در این انفجار همچنین ده‌ها تن زخمی شدند. این انفجار در خیمه‌ای که به مناسبت عزاداری عاشورای حسینی در میان بازاری شلوغ برپا شده بود، روی داد.

■■■

کودتای نافرجام داخلی در داعش

منابع عراقی و شاهدان عینی در موصل خبر داده‌اند که اخیرا گروه داعش ده‌ها نفر را که سعی داشتند علیه این گروه کودتا کنند شناسایی و اعدام کرده است. بنا به این گزارش، هفته گذشته تروریست‌های داعش متوجه رد و بدل شدن برخی پیام‌ها شدند و پس از دستگیری یکی از اعضای کودتا، مشخص شد آنها قصد داشتند هنگام عملیات نیروهای عراقی در موصل، از داخل شهر به آنها کمک کنند. در بین این افراد، معاون محلی ابوبکر البغدادی نیز حضور داشت.